

ЦЪРКОВЕНЪ ВЪСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

„Църковна култура“, списание за религия, изкуство и наука,
и „Книжици за деца“.

АБОНАМЕНТЪ: I За България. — Платители и ученици: за година 100 лева, платими на два пжти (абонаментът е само годишен); 2) За всички останали абонати (църковни учреждения, свещеници, частни лица и пр.): за година 120 лева (платими на два пжти); за 6 месеца 70 лева (платими на един пжт); за 3 месеца 40 лева (сжщо): II. За чужбина (абонаментът е само годишен и въ предплата): 350 лева (за Турция 3 турски лири, а за Америка 2 долари). Всичко, което се отнася до „Църковенъ Вестникъ“ и притурките, да се

адресира до Редакцията (Синаодална Палата); непомѣстени ръкописи за седмичното издание не се повръщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Администрацията. Обявления, само предплатени, се печататъ на последните страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подписъ и за всѣка останала дума по 2 лева. Официалните обявления на църковните учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агенциите; последните получаватъ 30% отстъпка.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. † Софийский Стефанъ. — Речь.
2. Връзки съ Съветска Русия? — А. Н-бовъ.
3. Кога ще настѣпятъ по-добри дни? — Георги Коевъ.
4. Студени дни — топли сърдца. — Д.
5. Защо националь-социализмътъ победи въ Германия? — Б. п. Стоименовъ.
6. Иванъ Алексеевичъ Бунинъ. — И. Воленъ.
7. Художественъ отдѣлъ: — Сонети. — Надъ града. — И. Бунинъ.
8. Културни прояви.
9. Сказки и събрания.
10. Бележки и отзиви.
11. Книги.
12. Изъ печата.
13. Официаленъ отдѣлъ.
14. Сждебна практика.
15. Седмиченъ прегледъ на събитията.
16. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
17. Обявления.

Речь.¹⁾

Господа Министри, отци, братя и сестри,

Съ нескривана радостъ приехъ поканата на г. пълномощния министъръ Стойка, достоенъ представителъ на съседното намъ кралство Ромъния, да отслужи днесъ въ този легационенъ храмъ светата Божествена литургия, за да подчертая отъ това свято мѣсто, колко дълбоки сж духовните връзки между дветъ православни църкви, които въ миналото, така и въ настоящето сж създавали и ще създаватъ духовно единение между двата единовѣрни и съседни народи. Радостта ми е голѣма още и затова, че за пръвъ пжтъ подиръ десетъ години отъ освещаването на тоя храмъ, извършено отъ наше смирение и любимия нашъ събратъ, вѣрния Христовъ войнъ Хотинския Епископъ г. Висарионъ,

1) Произнесена отъ Негово Високопреосвещенство св. Софийския Митрополитъ г. г. Стефанъ на 10. XII. 1933 г. въ легационния ромънски храмъ въ София.

ми се отдава случай да бжда подъ тоя свещенъ сводъ и съвмѣстно съ клира на св. православна ромънска Църква да възнеса топли молитви за преуспѣването на нашитъ мили и скжпи родни страни. Азъ не мога да отмина въ своето служение безъ чувство на благоговѣние и на голѣмъ респектъ величавата фигура на мждрия представителъ на св. православна ромънска Църква, Негово Светейшество Патриархъ Мирона. Първата моя молитва предъ св. престолъ бѣше за него и за сонма на епископитъ, на които той е шефъ и съ които мждро ръководи сждбинитъ на св. православна ромънска Църква. Азъ усърдно молихъ и моля великия Богъ да дарува на Негово Светейшество дълголѣтие, преизпълнено съ крепко здраве и бодростъ на духа, за да продължава съ още по-голѣми успѣхи дѣлото Божие въ живиста и дейността не само на ромънската, но въобщо въ живота на цѣлата вселенска православна Църква; да създава условията за настѣпването на благоприятното лѣто Господне, когато всички православни църкви и народи, очистени отъ лоши чувства и облечени въ одеждата на Христовата любовъ, въ духъ на премждростъ, християнска кротостъ и миръ ще ни дадатъ евангелското бждеще свято и чисто, безъ бури и хали, безъ кърви и рушения. Православната Църква трѣбва да стане живо единна. Това е голѣмиятъ идеалъ, достойно взетъ отъ чиститъ ржце на Н. Светейшество Патриархъ Миронъ.

Като въздаваме Божието на Бога чрезъ нашето неразривно единение и общение съ епископата, нека въздадемъ и кесаревото кесарю. Ние горещо възнесохме молитви къмъ Царя на Царетъ — Бога за здравето и благоденствието на Негово Величество Каролъ II, Краля на Ромъния, за цѣлия августейши ромънски домъ, за всички кралски съветници и цѣлокупния ромънски народъ. Нека Всеподателтъ Богъ дарува на Негово Величество духа, мждростта и силитъ на Шефанъ Челмаре, на всички велики воеводи и легендарни витязи отъ миналото, за да ръководи сждбинитъ на своя народъ по оня пжтъ, който нѣкога бѣше довелъ величествената епопея на искреното побратимяване между тѣзи два близки по духъ и сърдце съседни народи — българи и ромъни. Не забравихме въ молитвитъ си и кралското правителство, на което, като пра-

щаме горещо архипастирско благословение, вседушевно му пожелаваме да се проникне отъ великата идея за приятелство и миръ между двата народа, базирана върху правда, право и справедливостъ. И тогава ние сме твърдо убедени, че великиятъ тихъ бълъ Дунавъ ще престане да бжде граница на раздѣла между дветъ църкви и държави, между двата близки православни народа, а ще стане дивенъ мостъ за братско общение и съвмѣстно творчество на общи духовни и материални блага. Той ще се преобрази въ творческа артерия на хармонията, която ще гарантира величие и напредъкъ, култура и благоденствие въ живота на двата народа. И тогава всичко, що ни напомня за великото минало, за общение и сътрудничество, ще вземе върхъ надъ временнитъ ни нужди и идеали и ще командува бждещето да се развива въ духъ на животворния миръ и въ сила на Божествената любовъ. А всичко, що ни напомня за нашитъ тжжни недоразумения и конфликти, което ни е раздѣляло и сега стои като фантомъ да сѣе ужаса на раздѣлата, ще изчезне като димъ.

Господа Министри, отци, братя и сестри,

Участници сме на едно служение, свято по своето сжщество и имаще по-специаленъ характеръ—да подчертае живата връзка между две сродни църкви, изпълняващи великото повеление на апостола: „Другъ друга тяготи носите и тако изпълните законъ Христовъ“. Нека тоя свещенъ актъ изпълни душитъ и сърдцата на всички ни съ свѣтлата надежда, че близко е времето, когато великиятъ духъ на свободата, правото и истината, който озаряваше пжта на хъшоветъ отъ Букурещъ, Галацъ, Браила, Гюргево къмъ висинитъ на Балкана, отново ще сгрѣе сърдцата на двата братски народа. Нека сме убедени, че тоя духъ ще даде постижения, въ които не ще има следа отъ робство, следа отъ насилие, отъ лъжа, измама и подлостъ, а ще утвърди правдата и Христовия миръ, чистата любовъ и братството въ Господа, за да можемъ съ едно сърдце и съ една душа да славимъ Оня, Който ни е въвелъ въ тия богато благословени и чудно красиви земи, за да бждатъ тѣ наши стрехи и родни огнища. Спомвайки това свято минало на общи борби и усилия, на живо единение между двата народа, ние желаемъ бждещето да бжде много по-свѣтло, изградено, калено и укрепено върху свещената свобода на съвестта, която Богъ е вложилъ въ светилището на Своята вселенска, апостолска и православна Църква. И ние вѣрваме, че това бждеще е близко, защото нали всички сме деца на едната Православна Църква и дейни членове на Христовото живоносно тѣло? Нали всички се обръщаме къмъ Небето съ думитъ: *Отче нашъ?* Нали въ всички насъ чрезъ св. кръщение и св. миропомазване живѣе Св. Духъ? Трѣбва ли, прочее, нужно ли е да се убеждаваме, че всичкитъ наши усилия ще трѣбва да бждатъ насочени къмъ една единствена целъ? Да даде Богъ, што Неговата воля да стане за всички ни свещенъ законъ, за да се научимъ да търсимъ преди всичко Царството Божие, а останалото да чакаме Богъ да ни го даде. Нека се надѣмъ, че ржководителитъ на духовнитъ, националнитъ, държавнитъ и културнитъ сждбини и интереси на двата народа, чрезъ благодатната сила на Св. ни Православна Църква, която ни обединява въ едно живо и благодатно цѣло, ще се произпълнятъ съ благата мисль, твърдата воля и

високото чувство за свещена служба на Бога и човѣка.

Душата ни се произпълня отъ свещена радостъ, знаейки за живото и сърдечно общение между църква, църковенъ глава, висшъ и нисшъ клиръ, отъ една страна, и кралътъ и облеченитъ въ достоинството на министерското служение, голѣмитъ и малки представители на народа, ведно съ цѣлокупното ромънско племе, отъ друга страна, което да пребжде въ вѣки. Това живо и сърдечно общение чрезъ църквата на всички ржководни и творчески сили отвждъ и отсамъ Дунава е най-сигурната гаранция за онова свѣтло бждеще, което ние въ този молитвенъ мигъ предвкуσαμε и съ духовния си взоръ ясно съзерцаваме.

И бихме ли могли да стигнемъ по другъ пжтъ до това тѣй силно желано и отъ двата народа благодатно за тѣхъ бждеще? Не! Защото ние не виждаме другъ източникъ на оная чиста любовъ и на она възвишенъ духъ на християнска свобода и братство, освенъ вѣчния и обиленъ източникъ—Христосъ. Не, хиляди пжти не, защото всички нравствени устои и ценности, създавани презъ вѣковетъ само отъ човѣка, безъ благословението на Бога, рухнаха и опустѣха. Изворитъ на човѣшката мждростъ пресъхнаха и силата на хумаността, стояща и действаща извънъ християнската любовъ, не можа да спаси хилядитъ и милиони човѣшки сжщества, загиващи подъ ножа на свещения егоизъмъ. Всичко се измѣнява, рухва и изчезва, защото е дѣло на смъртния и скоропреходенъ човѣкъ. Върѣдъ буритъ на живота единъ институтъ стои непоклатенъ, неизмѣненъ, безпогрѣшенъ и животворенъ. — Църквата Христова, която има въ основата си жертвата на Голгота, а въ висинитъ си — чертога на Божията любовъ. Въ тази божествена църква всѣки може да намѣри дълбока мждростъ и да почерпи богата поука, и да се въоржжи съ живителни сили за положителна и творческа дейностъ. Тя е вълшебната баня за духовно обновление. И днесъ, когато на пазаря на човѣшката мисль и мждростъ не намираме нѣщо ценно, а всичко извехтѣло, когато душата на цѣлия свѣтъ е преобръната въ пустиня, когато само съ развалини, днесъ, когато вулканътъ на нашитъ страсти залива и опустошава духовния ни животъ, крайно време е да потърсимъ прибежище и спасение подъ свещения покривъ на Божия домъ—св. Православна Църква. Нека всички ромъни и българи, малки и голѣми, се вслушаме и изпълнимъ зова на св. ни Църква, ако желаемъ доброто на двата народа. Тогава само българитъ въ Ромъния и ромънитъ въ България нѣма да се чувствуватъ чужденци. Тогава само свещеното право на всѣка личностъ и душа ще бжде зачетено и уважено и узаконено за всички съ еднаква сила и еднакво действие, въ името на Бога. Като поздравяваме всички васъ, възлюблени християни, съ великото чувство на искреното братолюбие, предаваме ви Божието благословие и Неговия миръ, за да станемъ и ромъни и българи добри деца на Небето, за да сме справедливи братя на земята и достойни синове на своя народъ и своето отечество. Нека молимъ Бога да ни дарува по-често такива моменти на молитвено общение, защото чрезъ тѣхъ ние ще познаемъ истината, а истината ще ни освободи отъ грѣха.

Аминъ.

Връзки съ Съветска Русия?

Българската православна църква не може да благослови каквито и да било — стопански или политически връзки съ безбожна Съветска Русия.

Рано е още да се говори за такива, макаръ че единъ столиченъ информационенъ ежедневникъ вече нѣколко пѣти подканя да се пристъпи къмъ създаване на такива връзки. Неговитѣ най-главни аргументи за бързото започване на прѣки отношения съ Съветска Русия сж — че други, безспорно, буржоазни държави, вече сж въ връзки съ Русия и, ако още чакаме, може да си нанесемъ голѣми стопански щети; вториятъ аргументъ е, че комунизъмътъ въ България билъ въ отстъпление.

Ние мислимъ, че и двата тия аргументи сж само привидни.

Работническата партия е днесъ у насъ обявена за *нелегална партия*; народнитѣ ѣ представители сж отстранени отъ парламента. Ето защо, днесъ комунизъмътъ не дига голѣмъ шумъ около себе си. Но значи ли това, че той е унищоженъ? *Надникнете по будничитѣ* и ще видите, че десетки комунистически (литературни и не литературни) периодически листове и брошури се продаватъ масово и иматъ своитѣ купувачи. *Надникнете въ Университета* и ще видите — че тамъ (откритата борба) между комунисти и националисти е въ разгаръ: издигатъ се трибуни, ставатъ кървави сбивания и др. подобни събития, въ резултатъ на които отъ академическия съветъ бѣха недавна изключени повече отъ 40 души студенти, чиито портрети — разказва се — висѣли като портрети на апостоли въ студентския комунистически столъ въ София. *Надникнете въ нашето изкуство, въ нашитѣ кина, въ нашитѣ семейства?* Въ много наши училища ще видите, че комунизъмътъ, който обикновено най-лесно молепсва по-слабитѣ духомъ, по-неулегналитѣ въ своя мирогледъ, тамъ е още на мода и то така, както комунизъмътъ е билъ на мода въ рускитѣ училища преди руската революция, която днесъ яде съ смъртоносни зѣби плътта и душата на руския народъ. Готови ли сме ние днесъ да допуснемъ да заблести въ София емблемата на социалната революция? Ако, въпрѣки бдението на полицията, комунизъмътъ се въоръжава, пари се внасятъ, печатници се организиратъ и се развива трескава агитация по села и градове, какво ще стане, когато между България и Русия ще почнатъ да сноватъ и дипломатически куфари и багажи? Сочатъ ни се за примѣръ Италия и други страни. Та нима нашата полиция прилича на италианската, или нашето училище и въобще нашата държава сж така чисти отъ заразата на демагогския комунизъмъ, та безбоязнено да пуснемъ дявола въ къщи?

Ние не се съняваме, че думитѣ на столичния ежедневникъ ще си останатъ гласъ вопиющъ въ пустини. България, която, като никоя друга държава, биде най-усилено атакувана отъ платени агенти на Русия, не бива да бърза и да открива вратитѣ си за съветскитѣ дипломати и псевдотърговци. Който следи, макаръ и по радиото, какво се мисли и говори днесъ въ Русия, знае, че тамъ всѣки е задълженъ да върши агитация на съветския мирогледъ: и естественикътъ, и работникътъ, и военниятъ, и общественикътъ и въобще всѣки гражданинъ е длъженъ да агитира. Ако пуснемъ съветско поточе презъ границата ни да протече у насъ, кой утре ще го възпре да не стане рѣка?

Ние сме съ сравнително по-слаба духовна и религиозна култура отъ западноевропейскитѣ народи. Тукъ,

въ нашата немара при рушение духовнитѣ ценности, се крие една грамадна опасностъ за насъ отъ едно свободно общение между Съветитѣ и България. Ние, въ сравнение съ сатанинския съветизъмъ, сме безпомощни като невинно дете, когато се касае до пропаганда върху душитѣ. Ние се още смѣтаме, че търпението въ такива случаи е добродетель. Ще ни наводни и отровна литература безъ дори и да се сетимъ за борба. А щомъ духовниятъ превесъ мине на страната на рушителитѣ, кой ще връща вече събитията? Кръвъ ли ще трѣбва да се лѣе? Не стига ли ни примѣртъ на Испания?

Да, ние ще можемъ да се изправимъ съ открити гърди срещу измамнитѣ заблуди на съветизма едва следъ нѣколко години, когато българското общество и особено българското подрастващо поколѣние, както и българското училище, ще могатъ и цѣло да се отърсатъ и изчистятъ отъ интернационалнитѣ марксистско-анархически заблуди за класови борби, кървави революции и насилническо противокulturно безбожие. *Нека минатъ нѣколко години съ единъ новъ законъ за народна просвѣта*, при който за пръвъ пѣтъ у насъ *да се въведе редовно въпроучение* въ народнитѣ училища (преподавано отъ специалисти богослови); *нека минатъ нѣколко години на преодолюва стопанско-финансова криза* (която е вѣдица въ ржцетѣ на болшевишкитѣ агенти) — тогава България вече нѣма да се бои отъ агентитѣ на руския тирански антикультуренъ, но опасенъ за слабокультурнитѣ маси, болшевиизъмъ и ще може да встѣпи въ връзки съ съветитѣ. Свѣтътъ е широкъ; България може свободно да дири пазари и другаде, кждето нѣма да се изложи на смъртно отравяне и отъ кждето въ България нѣма да се внася заедно съ паритѣ и огънь, който може да пояде самата държава.

А. Н-бовъ.

Кога ще настѣпятъ по-добри дни?

Основа на обществото е личността. Отъ нея зависи духовниятъ и материаленъ ръстъ на обществото.

Каква трѣбва да бжде личността, за да изгради добри, свѣтли дни за обществото?

1) Тя трѣбва да има интелектуална скромностъ и въздържаностъ. Последнитѣ сж плодъ на съзнанието, че вселената е нѣщо явно по-голѣмо отъ човѣка, че той напълно не може да я обхване съ своя умъ и да я проумѣе. Това пѣкъ съзнание привежда къмъ Бога — *Върховната сила*, съ която единствено може да се обясни фактътъ, че вселената сжществува.

2) Личността трѣбва да живѣе съ идеали, а не съ преходни възжеления. Неинъ идеалъ, постояненъ предметъ на мисълта ѣ трѣбва да бжде предимно онуй, което засѣга по-голѣми обществени групи, а не единични само личности. Защото: а) за човѣка е по-удобно да живѣе обществено, стколкото изолирано; б) човѣкътъ трѣбва да си налага известни ограничения въ полза на другитѣ, за да бжде осжществено общешитието; в) той трѣбва да върши само онова, което принася полза и на другитѣ, а не само нему.

Съ една дума, личността трѣбва да се ръководи и отъ следната достѣпна за всѣки формула: „Прави на хората това, което искашъ тѣ на тебе да правятъ“.

3) Личността всѣкога и при всички обстоятелства трѣбва да има *добъръ тонъ*, т. е. да показва разполо-

женостъ и благостъ къмъ другитѣ. Възбуденото, предизвикателно и бравираще държане е знакъ на неслучно вътрешно устройство и на слаба културностъ. То сведочи за неуважение къмъ другитѣ, като лично-ти; влече следъ себе си първомъ сдържанъ, а следъ това и явентъ протестъ. Напротивъ, цененето на човѣка като личностъ обайва даже противника и сломява неговитѣ гнѣвни пориви. Учтивостта е ключътъ, съ който ние отваряме дверитѣ на хорскитѣ души и можемъ да проникнемъ въ тѣхъ, да ги победимъ безкрѣвно и да ги завладѣемъ. Доброто държане открива вътрешна красота и мощъ, показва величието на човѣка като нравствена личностъ и действа непосредно.

4) Личността трѣбва да се ръководи отъ съзнанието за *длъжното*, безъ да се смущава отъ людски шепотни.

5) Преценкиятъ на личността за нѣщата и за хората трѣбва да бждатъ обективни, спокойни, честни и разгледани въ свѣтлината на цѣлото. Тя не бива да произнася преценки и отсжди, преди да си е представила, че е на мѣстото на преценявания отъ нея.

6) Трудъ творчески и непрестаненъ трѣбва да изпълни всичкитѣ дни на живота на личността.

Едва следъ изпълнението на тѣзи условия жизнерадостъ ще сияе по лицето на човѣка. Той ще живѣе съ радостта, която иде отъ съзнанието, че е изпълнилъ онова, което е длъженъ. Макаръ и да е въ несгода, той ще бжде щастливъ.

Такава нравствена личностъ е мощна, красива и ценна.

Само такива личности могатъ да изградятъ нови, по-добри и по-свѣтли дни за себе си и за обществото.

Георги Коевъ.

Студени дни — топли сърдца.

Зимата разстла надъ земята своята бѣла покривка. Много детски очички грѣйнаха отъ радостъ. По улицитѣ групички засмѣни деца, бодри и жизнеради, отдали се на безгрижни игри: целятъ се съ снѣжни топки, пързалатъ се съ шейни и съ кѣнки, *вайтъ* съ детско умение снѣжни човѣци, снѣжни мечки и други — неузнаваеми — животни. *Дядо Мразъ* ги пощипва и бузичкитѣ имъ сж румѣни, като нежни, едва напѣпили рози . . . И по голѣмитѣ, *възрастнитѣ*, вдѣхватъ радостта, що зимата дари. Немалцина бързатъ вѣнъ отъ града и чертаятъ многолики дири по диплеститѣ поли на планината съ ковани обувки или съ ски . . .

Има и други. Боси, покрили съ дрипи посинѣлитѣ си меса, съ изгарящи трескави очи, свидни рожби на майки и бащи, зѣзнатъ въ полутѣмнень и влаженъ *жгълъ*. Зимата не имъ носи радостъ. *Дядо Мразъ* щипе, като че ли, злорадо цѣлото имъ тѣло, то посинѣва отъ болка, вкоченява се. Устничкитѣ не знаятъ усмивка, а очичкитѣ — вадятъ отъ кришничитѣ си бисери-сълзи. Въ тишината замръзва тѣхната несмѣла въздишка, кжсаще сърдцето ридание. „И студъ, и мразъ, и скръбъ безнадеждна“ и гладъ безъ милостъ царятъ въ обитаванитѣ отъ тѣхъ полусрутени изби . . . А тѣхнитѣ бащи и майки, сами полуголи и гладни, въ безкрайна мжка трѣпнатъ отъ тревога за настапващия день. Устнитѣ на едни шепнатъ молитва къмъ Бога, а на други — проклетия къмъ всички живи . . .

Зимата ни споходи. Тя запѣ своята зла пѣсень. Малки братя Христови изнемогватъ въ борба съ

нея и спжтничитѣ ѝ — глада и студа. Кой ще ги стопли и нахрани? Нима нѣма топли сърдца въ тѣзи студени дни, за да излчатъ отъ себе си радостъ и топлина за малкитѣ братя Христови?

Има. Благотворителни дружества помагатъ на нуждаещитѣ се. Съюзътъ за закрила на децата иска да покрие цѣлата страна съ ученически трапезарии, та да не остане ненахранено нито едно дете — ученикъ. Православнитѣ братства, църкви и митрополии отдѣлятъ десетки хиляди лева за подмога на изнемогващи млади и стари. И все пакъ . . . милващата, спасяващата и подпомагаща десница не е прострѣна надъ всички. Необходимо е организирано *горене* на всички сърдца, та радостъ да озари сърдцата на гладнитѣ и голи малки братя Христови.

Въ студени зимни дни сж нужни топли сърдца, живи жертвеници Христови. Православнитѣ пастири ще смогнатъ да изградятъ такива жертвеници и да запалятъ на тѣхъ огъня на любовта. Тѣ ще взематъ въ свои ръже и ще организиратъ закрилата на гладнитѣ и голитѣ. Богочовѣкътъ Христосъ иска това отъ тѣхъ и отъ именуващитѣ се Негови последовници. Въ студени дни има непреборима нужда отъ повече топли сърдца.

Думитѣ сами не сгрѣватъ. Можешъ да залѣешъ съ думи човѣшкитѣ съзнания, но не можешъ да успокоишъ само съ тѣхъ нуждитѣ, които животътъ налага. А въ мразовита зима само изнесеното отъ сърдцето *дѣло* може да стопли посинѣлитѣ и покрити съ дрипи меса на малкитѣ братя Христови.

Групички засмѣни и съ румѣни бузки деца безгрижно играятъ. Но има и други — сврѣни въ полумрака на полусрутена хижа, свидни рожби на майка и баща, не знаятъ спокоенъ сънъ и сж чужди на радостта, която зимата дари. Очичкитѣ имъ изгарятъ отъ трескавъ огънь. Нима не ще се намѣрятъ топли сърдца въ тѣзи студени дни да простратъ милваща и помагаща десница надъ тѣзи малки и невинни български синове и дѣщери?

Д.

Защо националь-социализмътъ победи въ Германия?

Днешната диктатура въ Германия, както и всички диктатури следъ войната, израстватъ благодарение на голѣмата криза, въ която се намира днесъ демокрацията. Демокрацията се оказа безсилна да се справи съ създадения хаосъ следъ войната. Въ международнитѣ отношения царува едно недовѣрие и паралелно съ него едно надпреварване въ вѣоруженията. Въ вътрешния животъ на западнитѣ демокрации не виждаме друго, освенъ една инерция. Оная динамика, която бѣ толкозъ характерна за демокрацията, като че ли е изчезнала вече отъ нея. И за всѣки непредубеденъ наблюдател на събитията демокрацията навлѣзе въ една мъртва фаза на замръзване и вкостеняване. Никакви нови идеи, никакви силни партии, никакви голѣми водачи. Тя като че ли не смѣе да погледне открито и смѣло въ лицето на грозната политическа и економическа действителностъ. И като че ли най-важното нѣщо и най-гслѣмятъ активъ за демократическитѣ партии — това е да си гарантиратъ болшинство въ парламента, да чертаятъ книжни проекти и да се самоутешаватъ въ свето безсилие предъ страшната духовна и материална криза. Това безсилие на демокрацията роди нейната полити-

ческа антитеза — диктатурата, която въ различни форми вече взема връхъ въ много държави. Хитлеризмътъ, като една интересна, нова и чисто нѣмска революционна идеология, победи демокрацията и социалъ-демокрацията въ Германия и най-интересното въ това бѣ, че тая своя победа той постигна не по революционенъ пжтъ, а по пжтя на демокрацията и върху почвата на правовата държава. „Позорътъ на социалъ-демокрацията“, пише органътъ на социалъ-демократическата младежъ въ Германия „не е въ това, че тя е разбита и обезсилена, но въ това, че тя е принудена да признае, че само Хитлеръ можа да ѝ покаже, що значи, гласувайки, да се боришъ и борейки се, да гласувашъ; що значи да владѣешъ инстинктитѣ, поривитѣ, слабоститѣ и симпатиитѣ на своя народъ.“ „Нѣмската социалъ-демокрация падна за това“, четемъ въ сп. „Новый Градъ“, (№ 7, стр. 5), „че не разбра своята задача. Не разбра, че би трѣбвало не толкова да нарежда работническата класа въ стария свѣтъ, колкото да престоюва стария свѣтъ, да строи не само работнически квартири съ централно отопление, а да престоюва духовния и културенъ центъръ на социалния животъ“. За победата на националъ-социализма въ Германия допринесе и едностранчивостта на марксистската идеология къмъ първоначалитѣ величини на социалния животъ, къмъ Бога и родината, къмъ неразторжимата връзка между кръвта и духа и мистиката на властта. Тѣзи начала, смѣло и съ едно почти пророческо вдѣхновение, изтѣкна националъ-социализмътъ, и затова като буйна вълна залѣ Германия. Националъ-социализмътъ не възтържествува изведнѣжъ. Въ своето победоносно шествие, освенъ своя главенъ противникъ-марксизма, той разби още две значителни сили: партията на католическия центъръ въ лицето на Брюнинга и реакционния национализъмъ въ лицето на Хугенберга, Папена и Зелдта, водача на „Стоманенитѣ каски“. Голѣмиятъ католически държавникъ Брюнингъ, въ качеството си на канцлеръ на Германия, не прояви достатъчно голѣмъ усетъ къмъ стила на епохата, въ която му бѣ сждено да действува. Той не можа да разбере онова, което Хитлеръ много добре разбираше и използуваше, а именно, че наредъ съ мждротото ржководство на държавника, нашето време изтѣква като самосъзналъ се факторъ и масата. Маситѣ почувствуваха себе си за призванъ и отговоренъ участникъ въ своитѣ собствени сждбини. Брюнингъ не оцени това ново самосъзнание на маситѣ. Тѣй си обясняваме неговото странене отъ шумнитѣ масови събрания. Неговото тѣнко лице, лице на ученъ и прелатъ, народътъ незнаеше. Народътъ не виждаше и това, че отъ рано утро до късна нощъ той работѣше за него, за народа. Въ неговитѣ дѣлови, разумни речи, пропити съ религиозно-нравственъ патосъ, никога не звучеше желание да се заслужи одобрението на ония маси, които непрекъснато кипѣха около него въ всички циркове и спортни игрища на Германия. Нему се струваше, че маситѣ кипятъ само за това, че животътъ е разстроенъ, че гладътъ, нищетата, безработицата растатъ, че е достатъчно всичко да се нареди, да се обмисли и животътъ щесе нормализира. Но маситѣ искаха и нѣщо повече; тѣ искаха да бждатъ сами факторъ въ социалния животъ и този стилъ на днешната масова душа Брюнингъ не можа да почувствува („Н. Градъ“, № 7, стр. 12, 13). Този стилъ, именно, на нашето време Хитлеръ чувствуваше много добре. Щомъ стана канцлеръ, той взема радиото въ своитѣ ржце. И започнаха бурнитѣ националъ-социалистически митинги, които чрезъ радиото се предаваха по цѣла Германия и които нац.-социалиститѣ правѣха съ голѣмо изкуство. Всѣки митингъ се предшествува отъ

кратки съобщения за онова, което има да стане. Следъ това предъ очитѣ на слушателя се представя Берлинъ, спортинга, тѣлли, шпалири, знамена. Следъ това се раздава музика: маршове, химни, пѣсни. Следватъ аплодисменти: отначало слаби, после постепенно нарастватъ въ взривове и, най-сетне, се превръщатъ въ бушуващо море отъ звуци. Изведнѣжъ това море стихва, за да зареве отново при появата на вожда: „Heil Hitler!“ Следъ това пакъ мъртва тишина и, като изстрели отъ картечница, започватъ вдѣхновенитѣ слова на вожда. Всичко това произвежда ефекти, граничещи съ религиозенъ екстазъ.

Къмъ това трѣбва, разбира се, тутакси да се прибави и изтѣкнатото вече обстоятелство, че идеологията на националъ-социализма е свързана съ хиляди нишки съ най-дълбокитѣ особености на нѣмския духъ. Тази елементарна истина, че нѣмецътъ има високо съзнание за своята раса, хитлеризмътъ използува най-широко. Той използува и онова чувство за оскърбено национално достоинство, което всѣки нѣмецъ изпитва следъ унижителния договоръ въ Версайль. Хитлеризмътъ разбира още, че вънъ отъ християнството, чиито корени сж впити дълбоко въ нѣмската култура и битъ, не е възможно да се създаде истинско народно движение, затова взе своята емблема отъ християнството и подчерта неговото значение въ своята система, макаръ неговото отношение къмъ християнството да е затъмнено отъ тоя силенъ расизъмъ, който е, може би, единъ отъ най-голѣмитѣ лостове на националъ-социалистическото движение, но който е, изглежда, и неговата ахилесова пета.

Поуката за насъ отъ победата на националъ-социалистическото движение въ Германия е, че, право или криво, то възроди нѣмската нация („Ние прежи вѣхме едно ново раждане“, каза въ една своя сказка преди единъ месецъ въ София единъ виденъ нѣмски писателъ) и отново я изправи горда и силна да отстоява своитѣ жизнени интереси. То премахна партиитѣ и съ това духовната разпокъсаностъ на Германия. Отъ една здрава и творческа ржка има нужда и нашата изстрада ла родина.

Б. п. Стоименовъ.

Иванъ Алексеевичъ Бунинъ

Рускиятъ писателъ Иванъ Алексеевичъ Бунинъ получи Нобеловата премия по литература за 1933 год. Тази премия е учредена отъ шведския ученъ и общественикъ Алфредъ Нобелъ, наредъ съ други четири премии, презъ 1896 год. следъ смъртѣта му. Една комисия при Шведската академия отсжджа всѣка година тия премии на свѣтовни знаменитости, безъ разлика на вѣра и народностъ. Премиитѣ започна да се раздаватъ отъ 1901 г. Първата премия по литература се даде на френския поетъ Сюли Придомъ. Нѣкои отъ писателитѣ, които сж отличени съ тая премия отъ тогава до сега, сж: французитѣ Анатоль Франсъ, Роменъ Роланъ и Мистралъ, нѣмцитѣ Герхардъ Хауптманъ и Томасъ Манъ, англичанитѣ Киплингъ, Бернардъ Шоу и Голсуърти, поляцитѣ Хенрихъ Сенкевичъ и Владиславъ Раймонтъ, белгиеца Морисъ Метерлингъ, американеца Синклеръ Люнсъ, италиянитѣ Кардучи и Грация Деседа и т. н. Дори и нашиятъ Пенчо Славейковъ бѣше кандидатиранъ отъ секретаря на комисията при Шведската академия Алфредъ Йенсенъ, но, понеже скоропостижно се помина, българската литература не можа да се удостои съ тая висока честь. И тѣй премиата по литература за 1933 год. се даде на Ив. Бунинъ.

Бунинъ е роденъ въ 1870 г. въ Воронежъ и произлиза отъ рода на значителния руски поетъ Жуковски. Първата си младостъ той прекарва на село въ бащинитѣ си имения; баща му е богатъ дворянинъ. Отъ рано започва да пише, но живѣе усамотено и откъснатъ отъ всѣкакви литературни срѣди. Пропжтувалъ е изтокъ и западъ и е обогатилъ своята и безъ туй богата душа. Въ Русия до революцията, за литературнитѣ си творби бива избранъ за академикъ, получава пушкинската премия, а следъ смъртта на Левъ Толстой, въ 1910 г., рускиягъ, писателски свѣтъ, при една анкета, го посочва като замѣстникъ на Толстой. Следъ успѣха на революцията той напуска Русия, спира се въ Цариградъ, а въ началото на 1920 г. пристига въ София. По докладъ на покойния проф. Боянъ Пеневъ той бива назначенъ за професоръ въ нашия университетъ. Но по това време въ неговия животъ се случватъ две значителни събития: откриватъ му скжпоценноститѣ и се извършва атентатъ въ театъръ „Одеонъ“, кждето той се готвѣлъ да иде на сказка. И, бидейки фаталистъ, както казва другарьтъ му А. М. Феодоровичъ, напуска България и се заселва въ Франция. Отъ тамъ въ 1921 г. пише открито писмо, съ което изказва презрението си къмъ руската революция. Сега живѣе въ гр. Канъ, южна Франция, въ вилата „Белведеръ“.

Той пише стихове и художествена проза. Стиховетѣ му сж събрани до сега въ два тома, а по-важнитѣ отъ белетристичнитѣ му работи, които сж предимно селски, сж: Животътъ на Арсеневи, Любовта на Митя, Господина отъ Санъ Франциско, Село, Божие дърво, Слънчевъ ударъ и пр. Правиль е и преводи отъ Байронъ, Тенисонъ, Лонгфело, Мицкевичъ и пр. Споредъ него, Нобеловата премия му е дадена за недовършения му още биографиченъ романъ „Животътъ на Арсеневи“.

Цената на Бунинъ е преди всичко въ неговата голѣма белетристика. Като Толстой той пише просто и ясно, обича точността, измѣреностъта, аристократичната сдържаностъ на срѣдствата и винаги мислитѣ и

чувствата у него се покриватъ напълно съ формата. Както казва единъ неговъ критикъ — той пише толкова просто и спокойно, за такива прости и обикновени нѣща, че понѣкога е странно да се чете неговата проза. Той притежава магическата сила съ слово да създава предмети и хора. У него руската душа е разгнната съ цѣлата си сложностъ, дълбочина и трагичностъ, както у всички голѣми руски писатели. Сжщо като Толстой, Бунинъ сваля маската на лъжата и фалша въ живота. Неговитѣ селяни сж обикновено еготи, жестоки, нечисти а селянкитѣ, често продажни — това е съвсемъ лесно обяснимо, като се вземе въ предъ видъ, че Бунинъ е изнеженъ и високо възпитанъ аристократъ. Неговото творчество е силно религиозно и религиозността му е емоционална, неразсжждаваща, както е често у Толстой и Достоевски. Той вижда единство и хармония въ свѣта. Той обича красотата на живота. Въ своето творчество Бунинъ майсторски съчетава възторга на романтиката съ сдържността на реализма. Той е единъ отъ най-добритѣ пейзажисти въ руската литература.

Казватъ, че у Бунинъ нѣма фабула, нѣма парлитѣ въпроси на съвременостъта. Той разказва само за сърцевината на живота, за неговитѣ вѣчни начала. И нивга не измисля, разправя винаги случаи изъ своя животъ, въ повечето случаи героятъ е той. И затова често се срѣща у него „Азъ“, „случи ми се“, „припомнихъ си“ и пр. Неговата белетристика, съ своята сдържаностъ и истинностъ, е белетристиката на бждещето, когато на зрѣлия вече читателъ ще му се виждатъ смѣшни и жалки сантименталноститѣ и фантазитѣ, както днесъ се усмихваме ние на приказкитѣ, съ които едно време сж живѣли нашитѣ прадѣди.

Помѣстениятъ въ този бр. на „Църковенъ Вестникъ“ разказъ е писанъ презъ 1901 г., значи, е една отъ раннитѣ работи на Бунина. Взетъ е изъ сборника му разказъ и стихове, „Начальная любовь“, издаденъ въ Прага презъ 1921 г. отъ „Славянское издательство“

И. Волень.

ХУДОЖЕСТВЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Кондоръ.

Иванъ Бунинъ.

При Сивашъ.

Планински стрѣмнини, скали чукари
изъ океана дигатъ се подредъ.
Подъ тѣхъ брѣгътъ е пустъ и дивъ навредъ,
надъ тѣхъ високо кондоръ морно шари.

Замръкна западъ. Въ проломи, въ нихари
настѣпва нощъ. Отъ нощний мракъ ѳобзетъ,
неджгавъ и отслабналъ катъ скелетъ,
той спуща се надъ жбберитѣ стари.

И дългъ стонъ, отъ скръбъ изпълненъ стонъ
въ едничкъ мигъ се чуй жаловно, властно
и глѣхне въ небеса. Ала безстрастно

синей се бездна. Мръкналъ небосклонъ
скали и пѣськъ крий. По висината —
дѣха на смъртъ и хладъ на пустинята.

Обагрена, печалната луна
въ небето виси. Степъ и тъмнина.
Луната въ мрака топѣлъ отблѣсъкъ сѣе,
и сдрачъ червенъ надъ блатото се рѣе . . .
Тѣй късно е и толкозъ тишина!

Луната, сякашъ, ще се вкоченѣе:
като че ли отъ водна глѣбина
и допотопна лилия глѣбе.

Звездитѣ гаснатъ. Изтокъ — въ свѣтлина.
Въ простора воденъ трѣпка се люлѣе,
и въ него — стѣлбъ, печалната луна.
Лице прозрачно svela, тя свѣтлѣе
и надъ водата взира се една.

Бръмчи комаръ. Гнилокъ и топлина!

Надъ града.

Като гледахме високата камбанария отъ черковния дворъ, ний чувствувахме колко сме още малки, и ни бѣше малко страшно, защото облацитѣ въ ясното пролѣтно небе бавно отплуваха отъ насъ, а едрата бѣла камбанария, която ставаше все по-тѣсна къмъ върха и блестяше съ златния

кръстъ подъ облацитѣ, сякашъ, се бѣше наклонила да падне на черковния дворъ — и кръстътъ приличаше на човѣкъ съ разперени рѣце . . . Следъ това ние единъ презъ другъ хукуваме къмъ тѣсната врата на камбанарията.

Дългата почти отвѣсна стѣла до сами вратата се губи нагоре въ мрака. Въ тъмнината, между студени кирпични стени, ний храбро се катѣримъ единъ следъ другъ.

Свѣтлината, както ние знаехме, трѣбваше да блесне внезапно — и, наистина, предъ насъ скоро се бѣлна. Още нѣколко крачки, следъ този завой — и ще се намѣримъ въ малката килийка, слабо освѣтена презъ решетъчния прозорецъ. Надъ главата тежкъ таванъ отъ разпречени греди, потъналъ въ паяжини и прахъ, на пода — цѣли купчини отъ птичи нечистотии, бѣли като варъ, помачкана мѣдна купель между кирпичъ и боклукъ, суздолски олющени икони, кандила и остатъци отъ синджири. Черна гарга, съ пухъ въ човката, стои на прозореца и плахо поглежда съ едно око. Таинствено е въ тая стара килийка! Но нѣма време да се разглежда всичко. Гласоветъ и тропането на преднитѣ се чува вече надъ насъ, — бодро и весело, както е това всѣка пролѣтъ въ камбанарията. И като хвърлихме нѣколко бързи погледи на боклука и паяжинитѣ, ние забързахме по кривата стълба на горе . . .

Ето, най-сетне, и първия прогледъ на вѣнъ: веднага стана свѣтло, широко, между арките се вижда широко кжсъ отъ небе. Долу — черковния дворъ, постланъ съ камъкъ, въ жгъла на оградата — червения покривъ на кжщурката, въ която живѣе пазачътъ и брезитѣ при желѣзнитѣ врати. Приятно е да гледашъ отъ високо на всичко това — да видишъ подъ краката си вършеитѣ на брезитѣ! Отгоре всичко изглежда по-хубаво и по-малко; дворътъ, следъ пролѣтнитѣ дъждове, е станалъ бѣлъ, чистъ, между калдъръма е никнала първата тревичка, а върхътъ на брезата е извезанъ съ леки прозрачни тантели отъ зеленина, необикновено нѣжна и сочна. И какъ е топло! Покаже се слънцето изъ облака — и почувствувахъ по лицето си топлата милука на лжцитѣ. Врабцитѣ на брезата дигатъ врѣва въ тоя блѣсъкъ, файтонджията, минавайки, плясва коня, — и съвсемъ като презъ лѣтото колата трополятъ по коравата вече улица . . .

— Елате самъ! — чува се нѣчни викъ отгоре. И, като се спогледахме, ние се покатерихме по гнилата и стръмна стълба презъ втория етажъ, който бѣше потъсенъ и повече се люлъеше отъ първия, и отново навлѣзохме въ полутъмнитѣ недра на камбанарията, които бѣха напечени съ тавански греди. Отново недоудълания и безреденъ видъ на гредитѣ и стълби, които се смѣсватъ въ полумрака; отново хладъ и миризма отъ кирпични стени . . . Навредъ пустота, като въ нѣкаква стара кула, всичко величествено покрито съ прахъ и замърсено отъ птицитѣ . . . Стълбитѣ, подъ които бѣха нахвърлени кирпичи и греди, се люлъеха и колѣнетѣ ни затрепераха, сърцето по-често заби. Но презъ тѣснитѣ прозорци, близо до стълбата, ний видѣхме лазуръ; височина, къмъ която се стремѣхме! По прозорцитѣ, по стълбитѣ и гредитѣ стояха охранени гълджи, сиви и червеникави, и понеже ние вече се чувствувахме въ едно царство съ тѣхъ, стача ни малко мжчно, когато тѣ така бързо, изплашвайки и себе си и насъ, се разпилѣха въ разни посоки при нашето приближаване като изпляскаха страховито фюфюкащи криле. Това, впрочемъ не имъ попречи веднага да кацнатъ на по-далечнитѣ стълби и отново да почнатъ да гукатъ сърдито-ласкаво, като се разжпваха на едно мѣсто съ издути гушки. А въ единъ жгълъ лежеше на яйца бѣла гълджица — и съ какво любовитство я гледахме ние отъ горе! Тукъ бѣше почти тъмно, само презъ дългото и тѣсно прозорче сияеше като гължбова лента небето . . .

— Васката иде! — радостно извика нѣкой отъ насъ, като бѣше забелѣзалъ презъ прозорчето Васката звънаря подъ камбанарията. И тогава ние още повече се сбързахме, за да успѣмъ на време да стигнемъ камбаната. Усещането на височината бѣше вече доста силно, когато ние нахлухме на втората площадка. Но трѣбваше да направимъ още трийсетъ стъпки, за да стигнемъ при кам-

банитѣ, въ третия етажъ. Пжтъомъ ний погледнахме долу и не можахме да различимъ брезата при оградата; телкова малка и нищожна стои тя! Сега дори високиятъ куполъ на черквата бѣше наравно съ насъ, а подъ него пѣстритѣ покриви на града, които се разтилаха къмъ рѣката, голѣми и малки улици между тѣхъ, мръсни дворове, градини и незастроени мѣста. Ето въ двора на чиновника жена му простира бѣльо по вжже; ето механикътъ, по жилетка и памучна рубашка, излиза изъ джсчѣния си домъ, който прилича на кучешка колибка и е близо до сайвана съ сечивата. Въ съседния пощенски дворъ лениво се разстѣпватъ файтонджии съ хомути въ ржце, върѣгайки два стари и мършави коня въ файтона; а ето пустия и камененъ домъ на богатия търговецъ до пазарището, на чийто склонъ пѣкъ надъ малката рѣка, стои старата низка съборна черква съ синъ куполъ и бѣли звезди по купола . . . Улицитѣ сж празни — всички мещани, търговци, бабички и млади плетачки седятъ по своитѣ кжщурки и, може би, не знаятъ какъвъ просторъ на зелени поля се разтвара около града; а пѣкъ ние знаемъ и ще излѣземъ на още по-високо, кждето е вече съвсемъ страшно, особено като си помислишъ, че се приближавашъ до самия връхъ на камбанарията, която сияе надъ града съ своя златенъ кръстъ.

Сега детството ми се струва като отминалъ сънъ, но и до день днешенъ менъ ми е приятно да си спомнямъ, че по нѣкога се издигахме надъ мещанското сжществуване, което ни гнетѣше съ дълги дни и вечери, съ ходене въ училище, кждето гинѣше нашето детство, пълно съ мечти за пжтешествия, за подвизи, за самоотвержена дружба, за птици, за растения и животни, за желани книги! Птицитѣ обичатъ висинитѣ — и ние се стремимъ къмъ висинитѣ. Майкитѣ ни казватъ, че растемъ, когато летимъ на сънъ, — и на камбанарията ние растѣхме, защото чувствувахме на плещитѣ си крила. Когато ние, задъхани, преодолѣвахме, най-сетне, и последния етажъ на камбанарията, виждахме около насъ само лазуръ и вълнообразна степъ. Градътъ, като пѣстъръ планъ, лежеше далече подъ насъ, малкъ и жалкъ, а нашитѣ сърдца изпитваха това, което, навѣрно, изпитватъ ластовицитѣ кога летятъ. Въ очакване на Васката ние започвахме да се мушкаме, гонѣхме се, тропайки съ богушки подъ мѣднитѣ шлемове на камбанитѣ, и високо крещехме въ тѣхъ, каго възбуждахме екъ въ мѣдта. Като се покачвахме предпазливо на стълбичката срѣдъ вжжетата, които съединяваха камбаненитѣ езици съ голѣмата камбана, украсена съ барельефъ на херувими и надписъ, кой търговецъ я подарилъ, ние по редъ удряхме въ края на камбаната: ударимъ и слушашъ — и ти се струва, че нѣкжде отъ далечъ иде пѣещъ зовъ за ранна литургия! И изведнажъ, стъпилъ на най-горното стъпало, азъ съзрѣхъ на камбаната барельефния ликъ на строгия и прекрасенъ Ангелъ на Великия Съветъ и прочетохъ силната и кратка заповѣдъ: „Благовестувай на земята велика радость . . .“

Какъ ме поразилъ, дори и въ онова време, тоя надписъ! Изкачи се на камбанарията да благовестува простикиятъ Васка; но дори и тая нищожна фигура не ми пречи да си спомнямъ вечеритѣ на пролетнитѣ дни, ясното небе презъ арките на камбанарията и това можщо разлюлъване, отъ което бучи върхътъ на камбанарията заедно съ всички насъ, когато следъ дълги размахвания на езика, Васката ни заглушаваше съ първия ударъ, подплашваше гължитѣ отъ всички корнизи и вече цѣлъ се оставаше на любимата си работа, забравилъ се въ звънливото и непрекъснато бумтение на мѣдта. Отъ това бучение зазвучаваха ушитѣ ни и цѣлото ни тѣло; сякашъ, че цѣлата камбанария, отъ горе до долу, е изпълнена съ

гласове, бучене и пѣне. Като не отдѣляхме очи отъ размаханитѣ рѣще на Виската, ние стоиме, обхванати отъ възторгъ предъ гигантската сила на звуковетѣ и замирахме отъ завладѣлата ни гордостъ, като че и самитѣ ние бѣхме съучастници въ възвишената задача на камбаната да благовестува радостъ. Загубени въ звуковетѣ, като че ние се носѣхме изъ въздуха, заедно съ тѣхнитѣ разливащи се вълни и чакахме само едно — по-скоро да отговори съ низкия си басъ камбаната на съборната черква и Виската, възлунуванъ отъ съревнование, се изстѣпява въ цѣлия си ръстъ на стълбичката и вече съ всички сила размахва езика. Боже, какъвъ хоръ отъ камбани се разлива тогава надъ нашето бедно градче и какъ азъ мечеаехъ да бжда нѣкога на мѣстото на Виската!

Това странно желание и сега понѣкога ме посещава. Когато почивамъ въ градчето, кждето протече моята младостъ, азъ си припомвамъ нейната, може си, единствена радостъ — нашата камбанария. Както си седя презъ лѣтнитѣ вечери подъ прозореца, азъ слушамъ излизания изъ разнитѣ краища на града, кръстосващъ я и отмирено треперящъ звънъ на камбанитѣ, и тоя звънъ ме потопя въ спомени затова какъ протечатъ хиляди и хиляди наши изживѣвания. Другаритѣ на моитѣ детски дни, тѣзи, които нѣкога безгрижно играеха до оградата, тѣзи, на които детството обещавахе толкова много, — кжде сжтѣ? А тѣхнитѣ майки и бащи, вече сѣрбени и приведени къмъ земята отъ страдание и близость на смъртѣта, се търтятъ съ жълпи восѣчни свѣщи въ рѣще предъ олгара на Бога, Който винаги имъ се е показвалъ жестоко и наказващъ, искащъ вѣчнитѣ сълзи на покаянието и на въздишкитѣ... И азъ си припомнямъ далечното минало, когато Виската така силно и тежко удряше въ голѣмата камбана. Азъ мислено се възкачвамъ на камбанарията и вече вземамъ въ рѣцетѣ си връвѣта, привързана у езика на камбаната. Мжчно е да се залюлѣе, но трѣбза по-силно да се разклати, за да трепне въздухътъ още съ първия ударъ. А когато отвърнатъ другитѣ камбани, нужно е забравя и загубване въ бурнитѣ звукове и дори за мигъ да се повѣрва и да се припомни на хората, че „Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ!“

Превелъ И. Воленъ.

КУЛТУРНИ ПРОЯВИ.

Художникътъ Василь Стоиловъ, синъ на софийския свещеникъ Стоилъ п. Антоновъ, откри първата си изложба въ София. Той е познатъ по участието си въ общитѣ художествени изложби и по успѣха, който е ималъ съ изложбата си въ Парижъ.

Василь Стоиловъ е почналь своята работа на художникъ твърде младъ. Та той и сега е младъ, не е прехвърлилъ 30 години. Като ученикъ въ гимназията ималъ само една цель: да я свърши и да постѣпи въ Художествената академия и да се отдаде на живописѣта, да стане живописецъ. Като ученикъ въ първата софийска гимназия, отъ името на ученическото дружество „Яворовъ“, уредилъ съ другари въ Тръпковата галерия художествена изложба. Постѣпилъ въ Художествената академия. Билъ ученикъ на проф. Цено Тодоровъ. Отначало рисувалъ пейзажи. Следъ като свършилъ академията, отдалъ се на **БИТОВАТА ЖИВОПИСЪ**. Кариерата си почналь съ картината „Гостенката“; тя се намира въ Народния музей. Имаше добъръ успѣхъ и обрвна вниманието на критиката. После отиде въ Парижъ като стипендиантъ на Министерството на просвѣтата. Въ Парижъ участвува въ Salon d'automne съ картината „Чорбаджия“ (Le patron); два пжти въ Le salon (Société des artistes français) съ три работи:

Adoration mystique. Pêcheurs и Le paysan à la cruche, която картина получи почетно отличие—mention honorable.

Като всички артисти, и Василь Стоиловъ си има **ал-бумъ** съ отзиви за творчеството му. Камилъ Моклеръ казва: „Въ своитѣ картини изъ българския селски животъ, Стоиловъ е еднакво интересенъ, както съ своята съвсемъ оригинална техника, така и съ своитѣ сюжети“. Луи Рео пише: „Съ Василь Стоиловъ България има единъ истински националенъ художникъ“. Отъ нашата живописъ той най-много е привързанъ къмъ старитѣ черкови френски и иконитѣ. Има желание да създаде битови композиции върху стена, гдето да може да събере много типове и да изрази битови сцени въ по-голѣмъ мащабъ, съ чисто духовенъ характеръ.

Ив. Генадиевъ.

СКАЗКИ И СЪБРАНИЯ.

Доброто още далечъ не е изчезнало отъ хоризонта на нашата обществена действителность. Колкото ние да сме потънали въ Мартинитѣ грижи и попечителства, все между насъ се намиратъ хора, които иматъ сила да пренебрегнатъ тѣзи земни, дѣхащи на прѣстъ, грижи и да насочатъ нашия духовенъ погледъ къмъ другъ свѣтъ, къмъ свѣта на Бога и Неговата правда. Такива хора си има все още почти всѣки градъ, всѣко населено мѣсто, но такива хора, които особено импониратъ съ своята духовна сила и умение, пакъ ни дава нашата столица. За нея всѣки българинъ може да изрече много укорни думи, но може да изрече и най-топлигѣ слова, каквито неговото сърдце може да откъсне отъ себе си. Защото София е нашата столица, срѣдището на нашата материална култура, но и голѣмиятъ роденъ изворъ за всички духовни придобивки. Тамъ е и най-сжжпата придобивка на родната църква — **Богословскиятъ факултетъ**. Да, Богословскиятъ факултетъ. Професоритѣ и студентитѣ му отпразднуваха 10 годишнината на Факултета и, сжщия день, **хорътъ** на Факултета, който е такъвъ на цѣлия Университетъ, заедно съ единъ отъ най-любимитѣ и най-талантливи професори, тръгна на дългъ пжтъ — Попово, Шуменъ и спрѣ при морето въ Варна.

Шуменъ. 28 и 29. XI. Две сказки отъ г. Професора и духовно-свѣтски концерти отъ хора подъ диригентството на **неспециалиста**, на студента отъ сжщия факултетъ, г. **Михаилъ Милошевъ**. Студено. Много студено. Първиятъ снѣгъ ни иде съ острия вѣтрецъ, що ни изпраща Черно море. Дали ще има публика? — Не знамъ. Много е студено. 6¹/₂ часътъ вечерѣта. Салонътъ, единъ отъ най-голѣмитѣ въ България, е вече пълненъ и препълненъ, а публиката все иде, иде, . . . рѣки отъ хора идатъ, блѣскаатъ, протестираатъ, искатъ билети.

Лампитѣ изгасватъ. Завесата се дига. Само сцената е освѣтлена. Отъ двѣтъ страни, въ стройни редици, влизатъ студентитѣ хористи, всички облечени въ черни костюми и припасани съ триколяра презъ гърдитѣ. Заставатъ въ две редици въ полукръгъ. Замръзватъ. Влиза диригентътъ. Публиката ржкоплеска. Познава и него, и хора му отъ пролѣтъта.

Отче нашъ“. Публиката става на крака. Хорътъ аккомпанира, а тенорътъ, малкиятъ по ръстъ, най-малкиятъ отъ всичкитѣ, **Георги Атанасовъ**, пѣе соло. И какъ пѣе малкиятъ Гошо! До мене стои едъръ, интелигентенъ мжжъ, бившъ данъченъ началникъ. Гошо извива чуднитѣ вариации на своята молитва-пѣсень, а сжщиятъ мжжъ трие сълзитѣ отъ очитѣ си. Нѣщо трепва и въ моето гърло. Какви деца народи ти, майко Българо, какви прекрасни дарования отрасти ти! Да се свети името Ти, Господи, и името на Родината!

Концертъ — причастенъ „Господи силою“ отъ Борн-нянски, изпълъ великолепно. Сказка отъ г. Професора. Умътъ и силата на духа не всѣкога се кривятъ въ широки гърди, едъръ ръстъ и голѣма глава. Единъ малъкъ човѣкъ, съ почти детски ръстъ, загубенъ въ пространната сцена, говори. Залата е онѣмѣла, закована. На сцената свѣтятъ две голѣми очи и блести едно високо чело. Не можешъ да откъснешъ погледа си отъ тия очи. Граматната препълнена зала е като хипнотизирана. 45 минути художествена, стилна, пламенна речъ ни носи презъ философскитѣ учения на древния свѣтъ. Ние се възхищаваме отъ най-великитѣ класически, срѣдновековни и съвременни поети и писатели и свиваме колѣне предъ най-великия отъ великитѣ, най-добрия и скѣпния приятель на всѣки човѣкъ — Исуса Спасителя. Буря отъ луди аплодисменти изпраца въздвижения ораторъ, комуто поднасятъ цвѣта, и срѣща стройнитѣ редици на хориститѣ. Елате да се възхитимъ пакъ отъ дисциплината на хора и отъ великолѣпното изпълнение на свѣтскитѣ номера отъ концерта.

„Вечерний звонъ“ — биятъ въ хоръ камбанитѣ на голѣма катедрала. Чужденецътъ си спомня хубавитѣ дни на детинството и въздиша за далечния роденъ край. Тукъ Райчо Младеновъ пѣе нежно, много нежно съ своя лириченъ теноръ соло. Цененъ гласъ, който трѣбва да се пази. „Однозвучно гремитъ колокольчикъ“ — аранж. Жаровъ. Талига върви по пѣтя на безкрайна руска степъ и въ нея свързанъ затворникъ. Той слуша еднообразнитѣ удари на звънеца на руската тройка и си спомня миналитѣ дни, роднитѣ поля и долини... на отдавна изсъхналитѣ му очи блесва слъза... Чува се тракането на талигата, на звънеца, вдиащашъ дълбоко тжгата на затворника...

„Лорелей“ — отъ Цвайгъ. „Вила сей гора“ отъ Д. Христови. Малкиятъ солистъ Гошо извива гласъ до небесни висини и цѣлата зала е готова да вине съ него. Пѣсенъта е родна, близка, позната. „Кукушечка“ — весела малоруска пѣсенъ, изпълнена превъзходно. Чува се ясно кукувицата.

„Китара“ — отъ А. Н. Струмски. Пѣять 40 души, а чувашъ нежнитѣ звуци на китара. Да, китара акомпанира и единъ едва чуть гласецъ пѣе: „И нежно, и тихо срѣдъ ношния часъ, поточето пѣе съ звучни си гласъ. Край него върбата шумоли съ листа

И дивно се слива шума — съ пѣсенъта...“

Бисъ! Бисъ! — реве залата. А хорътъ, вмѣсто да повторитъ, пѣе „Дванадцать разбойниковъ“.

„Разбойникътъ Кудеяръ пролѣлъ много кръвъ, донесълъ много нещастия, но изгоренъ отъ съвестъта си, разкаялъ се и станалъ монахъ“.

Тукъ пѣе съ своя звученъ, плътенъ и силенъ басъ студентътъ Никола Йордановъ, когото публиката аплодира, както и другитѣ двама солисти-тенори.

И разлива прекрасниятъ студентски хоръ предъ слуха и съзнанието на слушателитѣ радостъга и купнежа на влюбеното младо сърдце, скръбъта, че Родината е толкова много унижавана и оскърбявана и днесъ, и презъ вѣковетъ, носталгията на чужденеца и затворника по родна земя и поля, общочовѣшкия копнежъ за по честити дни, за свѣтлина и просторъ, за щастие и вѣра въ Вѣчния идеалъ — въ Бога. И... край. Вториятъ концертъ съ други пѣсни и сказка завършва съ победния маршъ „Фаустъ“ отъ Гуно. Залата гърми отъ ржкоплескания и викове. Публиката иска нови пѣсни.

Вървете, обични момци, млади студенти, бедни селски синове, скромни, добре възпитани деца на родната Църква, вървете въ победенъ маршъ по цѣлата българска земя! Разнесете по села и градове светитѣ думи на поета П. Славейковъ:

„Богъ и България — единство въ двойна плътъ,

Богъ и България на клетва ни зоватъ.

И тая клетва ние предъ кръста да дадеме,
За нея да живѣиме, за нея да умремъ“.

На излизане отъ театъра гражданитѣ единъ, образова ванъ човѣкъ, ме дърпа силно за ржката и ми говори почти несвързано отъ вълнение: „Тѣзи удивителни постижения нашата църква ни даде въ 50-годишенъ свободенъ животъ. Можемъ да си представимъ какво ще имаме следъ още 50 години свободенъ животъ“. Петдесетъ години? Не, добро българско сърдце? Богословскитъ факултетъ, който разви предъ насъ презъ тѣзи две вечери само малка часть отъ своитѣ сили, празнува онзи день своята десетъ годишнина. Въдхновенитѣ професори и тѣхнитѣ толкова прилежни и въодушевени отъ свѣтли идеали студенти се самоиздадоха презъ изтеклитѣ само 10 години. Поздравъ на всички деятели въ нашия факултетъ!

Нека това кратко изложение за работата на единъ отъ г. професоритѣ и хора въ единъ само градъ бжде като малкъ приносъ къмъ празненството по случай 10-годишнината на Факултета, — свидна рожба на светата ни Църква. Той да пребжде!

Свещ. Д. Попвасилевъ.

БЕЛЕЖКИ И ОТЪВИ.

— П-ръ Асень М. Симеоновъ — идеологъ на комунизма и невѣжа. Въ бр. 47, 6. XII. 1933 год., на в. „Зорница“ п-ръ А. М. Симеоновъ невѣрно пише въ уводна статья: „Трѣбва да бждеме непоправими фанатици или глупави оптимисти, за да отричаме скръбния фактъ, че християнството е безсилно днесъ да се справи съ мжчотиитѣ въ живота на индивида и обществото“. Не християнството е безсилно, г-не „пастире“, а именуващитѣ се християни. Тѣ сж недобри Христови последовници. Християнство и християни не се покриватъ.

На сжщото мѣсто той продължава: „Вмѣсто да се мжчимъ да спасяваме единъ прогнаний и порутенъ строй, изграденъ цѣлиятъ върху фалшъ и насилие, нека го оставимъ да рухне, той отъ Бога е осъденъ на смъртъ“. Става дума за днешния строй. По-ярка закрила на комунизма отъ тази едва ли може да се даде. На добъръ пѣтъ, г-не комунистически пастире! Маркъмъ си намѣри замѣстникъ, макаръ слабъ и малко просвѣтенъ.

Нъщо става? П-ръ Ас. М. Симеоновъ е даденъ подъ сждъ отъ столичния музикаленъ деецъ Князевъ и — по съобщение на сп. „Религия“ — отъ п-ръ М. Ж. Марковъ. Защо?

— „Миръ“ съобщи, че п-ръ Д. Фурнаджиевъ ще говори въ 1-а Ев. Църква на ул. „Солунъ“, а той говори въ Баптистската църква на ул. „Осогово“. Защо?

— На 10. XII. протестантски день на Библията п-ръ Ас. Симеоновъ отсъствува отъ София. Обявява се, че вмѣсто него на ул. „Солунъ“ въ Ев. църква ще говори Иосифъ Исаковъ. А той не се явява. Защо?

— П-ръ Павелъ Христовъ отъ Пловдивъ следва въ София, въ Юридическия ф-тъ при Държавния университетъ. Живѣе си той въ Пловдивъ, а семестритѣ му завързва единъ софийски пастирь. Християнско ли е това?

— „Евангелистъ“, органъ на Българския евангелски баптистски съюзъ, бр. 3, год. XV, 1933, дава на външната корица снимка на група селяни и селянки наедно съ „голямия евангелизаторъ Павелъ Мишиковъ“. Подъ снимката сж поставени следнитѣ

думи: „Въ България има такива 4,000,000 селяни безъ Христа, безъ Евангелие, безъ надежда“.

И дръзко и смѣшно. Дръзко е, защото православнитѣ сж смѣтнати безъ Христа, безъ Евангелие, безъ надежда. Смѣшно е, защото между 4-тѣ милиона такива (като тѣзи на снимката) е и бившиятъ конгрешански, и сега баптистски евангелизаторъ Павелъ Мишковъ. Мамливитѣ духове си нѣматъ работа!

Свещ. Хр. Филаретовъ, *Беседи за детски православни християнски дружества при прогимназия. Година първа. Издава Св. Синодъ на Българската църква. София 1933 г. Стр. 127. Цена 12 лв.* Съставенитѣ отъ свещ. Хр. Филаретовъ 26 беседи отговарятъ — по форма — на изискванията на специалната методика, и — по съдържание — на одобрената отъ Св. Синодъ на Българската църква програма за беседи по въоружение. Методическитѣ единици сж разработени много сполучливо. Отъ тѣхъ лѣха непосредно, вѣра и топлога. Тази книжка е така необходима, както и книжката на г. Борисъ Мариновъ, за всѣки ръководител на детско православно християнско дружество при прогимназия. Тя е желана и за всѣко семейство, дето майката или бащата искатъ по-умѣло и целесходно да сѣрватъ душитѣ на четата си съ религиозни истини.

Една малка, отъ сърдце, бележка. Нѣкои отъ приложенията трѣбваше да бждатъ замѣнени съ по-художествени. Л. Бобевски не подхожда; той е много сухъ, безжизненъ, чуждъ на детското сърдце. Пък и стихътъ му е неспокоенъ. И мелодийкитѣ трѣбваше да бждатъ по-завладяващи. *Даденитѣ въ беседитѣ мелодии не сж за единъ день, а за години.*

Пожелаваме на съставенитѣ отъ о. Хр. Филаретовъ беседи най-широко разпространение, а нему — насърчение за новъ книжовенъ подвигъ.

— Католицитѣ сж издали книга, съ насловъ „*Киевскиятъ затворникъ, архиепископъ А. Соколски*“, за да доказватъ, че българскиятъ народъ трѣбва да благодари на унията за постигнатия резултатъ“ Усилията имъ сж несериозни. И по този въпросъ историята си е казала властно думата: Унията, плодъ на римокатолишки агенти, откъсна нѣколко български души, но не успѣ да попречи на успѣха на църковната борба. Последната започна и завърши подъ знамето на православието.

ИЗЪ ПЕЧАТА.

Християнизирание на младежта.

Да бждешъ религиозенъ не значи да си простъ, некултуренъ, назадничавъ. Напротивъ, колкото единъ народъ е по-културенъ, толкова той отдава по-голямо значение на религиозното възпитание.

Но надали има страна въ културния свѣтъ, която тѣй да нехае за религиозното възпитание на своя народъ, страна, въ която дори да се надсмиватъ надъ религията и да считатъ всички вѣрващи за малокултурни, прости, назадничеви, както въ България.

Въ интеллигентнитѣ кръгове у насъ се забелязва оскъдица на моралъ, отслабване на любовъ къмъ ближния, презрение къмъ народнитѣ традиции, липса на почитъ къмъ мъдрата старостъ, липса на обичъ и преданостъ къмъ народъ и отечество.

Християнизирание на младежта — това значи наново да я възвѣрнемъ къмъ ония устои, които създаватъ въ душата единъ буденъ стражъ, правятъ я крепка да се бори противъ всички злини и отчаяния въ всѣкидневния животъ.

Но преди да се пристѣпни къмъ християнизирание на младежта, трѣбва ония, които се заематъ съ тая тѣй благородна задача, да бждатъ добри духовници, — вече християнизирани, на които и думата и примѣрътъ да сж достойни за подражание. Християнството извърши чудеса, завладѣ свѣтъ, пресъздаде го, само защото учението на Христа се водѣше отъ животъ...

Въ сегашнитѣ толкова лоши дни, изпълнени съ толкова горчевина и отчаяние, ни трѣбватъ истински духовници, трѣбватъ ни живи хора, които да забравятъ своето лично благо и да тръгнатъ по нашата земя, да страдатъ съ бедния, да гладуватъ съ гладния, да лѣкуватъ болнитѣ, да утешаватъ страдащитѣ, да мръзнатъ съ скитницитѣ, но да бждатъ приютени и стоплени отъ голѣмата мисль за доброто на родината...

Трѣбватъ ни живи художници, които да прилагатъ на дѣло Словото Божие и примѣрътъ имъ да бжде за насъ тѣй силенъ, че безпрѣкословно да ги последваме. Тогава нѣма нужда да имаме отъ „Денъ за християнизирание“, защото всичкитѣ дни ще бждатъ изпълнени съ ония добродетели, които ще водятъ младежта къмъ свѣтли стремежи.

Вѣра Бояджиева Фолъ.

— Австрийскиятъ вестникъ „Katholische Kirchenzeitung“ (№ 45 год. 73) съобщава, че патерътъ-капуцинъ А. Щайнгреберъ открилъ въ Етиопия грамадни гърнета и художествени вази, които били изпратени въ Лионския музей. Сжщиятъ, при едно пътуване по брѣга на Егейското море, открилъ следи отъ Омировия градъ Исмара и останки отъ Абера, който се споменава въ Одисеята.

— Въ Триполитания директорътъ Ауригема изкопалъ една гробница, отъ времето на вандалитѣ, при Линъ-Зара — 14 км. южно отъ Триполисъ. Характеристични сж литургичнитѣ формули въ надписитѣ, които сж заимствувани всички отъ молитвитѣ за умрѣлитѣ.

— Въ Ангола (Западна Африка) мисионеритѣ покрѣстили тази година 25,000 души. Числото на християнитѣ въ префектурата Кубанго, въ която мисионерството имало голѣмъ успѣхъ, надминава 225,000 души. Южно-африканскиятъ министъръ-председателъ генералъ Хертцогъ опредѣлилъ единъ всеобщъ день за молитва и покаяние, поради настѣпилата суша и стопанска криза.

Съобщава: К. Цицелковъ.

Какъ да успѣе човѣкъ. Когато приятели запитали Франклина, какъ е съумѣлъ да спечели такова огромно богатство, той отговорилъ: „Това, братко, е много лесно. Уший си една тетрадица и напиши на всѣки листъ по една дума. На първия напиши *усердие*, на втория *мълчание*, на третия — *ревност*, на четвъртия — *решителност*, на петия — *пестеливост*, на шестия — *любовзнание*, на седмия — *искреност*, на осмия — *честност*, на деветия — *умереност*, на десетия — *чистота*, на единадесетия — *спокойствие*, на дванадесетия — *нравственост*, на тринадесетия — *смирение*. Прочитай си тѣзи листове *всяка вечеръ следъ молитва* и, ако нѣкое отъ тия 13 правила си нарушилъ, постави при него знакъ съ червенъ моливъ. Въ края на годината провѣри да видишъ, каква ще да бжде твоята книжка: чиста или пълна съ червени знаци. Ако е чиста, ти си добъръ човѣкъ, ако ли има много червени знаци по нея, за другата година уший нова книжка и се постарай презъ тая година да е съвършено чиста, тогава ще бждешъ богатъ.“

СЪДБЕНА ПРАКТИКА

Чл. 187. п. 2, бел. „б“, отъ Екз. уставъ — На какви условия трѣбва да отговаря прелюбодеянието на съпруга, виновенъ за разторгване на брака по чл. 187, п. 2 отъ Екз. уставъ, за да се наложи забрана за бракъ съ съучастницата му?

1)... Отъ давнитѣ по дѣлото не може да се счете за установено, че наложницата на апелатора и въобще неаконното му съжителство сж станали причина за раз-

стройството въ семейния животъ на странитѣ. А за да се приложи бележката „б“ на чл. 187, п. 2, отъ Екз. уставъ, необходимо е да се установи не само, че прелюбодеянието е свързано съ обещане за бракъ (каквото въ случая трѣбва да се предполага, при факта на незаконно съжителство и роденитѣ отъ него деца) или съ постѣгане върху живота на другия съпругъ и въобще съ извършването на друго тежко престѣпление, но е необходимо да се установи също и виновното съучастие въ прелюбодеянието на наложницата и обстоятелството, че прелюбодеянието е станало причина за разстройване семейния животъ на странитѣ. — Решение на Св. Синодъ № 113 отъ 21. VI. 1933 г.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ

Окръжно № 8240 отъ 28 ноемврий 1933 год. на Св. Синодъ до Епархийскитѣ началства въ Царството: По откриване на ученически трапезарии.

Ваше Високопреосвещенство,

Сюзътъ за закрила на децата въ България предприема въ цѣлата страна една усилена дейность за откриване на ученически трапезарии за беднитѣ деца и за сирацитѣ при градскитѣ и селски училища. Въ това отношение Сюзътъ има подкрепата на всички благотворителни институти и на училищнитѣ власти, които поставятъ на разположение помѣщения въ училищнитѣ сгради за ученическитѣ трапезарии.

Нѣма съмнение, че нуждата отъ такива трапезарии въ днешнитѣ тежки времена е извънредно голѣма. Особено дълго презъ настѣпващата зима се налага да се положатъ голѣми усилия за беднитѣ деца и за сирацитѣ. Това е единъ повелителенъ християнски и човѣшки дългъ, една отговорность предъ утрешния денъ на нашето общество и отечество.

Предвидъ на това, Св. Синодъ като взе предвидъ, че — съ своята усилен планомѣрна дѣйность за доброто на българското дете — Сюзътъ за закрила на децата въ България става факторъ отъ голѣмо обществено значение, реши да Ви приканимъ да наредите до благоговѣйнитѣ свещеници отъ Богодарованата Ви Епархия да подкрепятъ дейно и напълно акцията на Сюза за закрила на децата. Желателно би било благоговѣйнитѣ свещеници да взематъ преднина въ общитѣ старания и усилия за уреждане на ученически трапезарии, а тамъ, гдето нѣма комитети, сами да взематъ почина за устройването имъ, съ което ще изпълнятъ своя повелителенъ пастирски и общественъ дългъ.

Изпращаме Ви екземпляри отъ Упътванията на Сюза за закрила на децата, за да бждатъ тѣ разпратени до свещеницитѣ въ Богохранимата Ви епархия и имъ послужатъ като ръководство при откриването и издръжката на трапезаритѣ.

Препоръчваме се и пр.

*Намѣстникъ-Председател на Св. Синодъ:
† Видинский Неофитъ.*

Отци! Разпространявайте „Църковенъ вестникъ“! Внесете го въ всѣки български домъ! „Църковенъ вестникъ“ е вашъ помощникъ.

БЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА.

На 10 т. м. Тѣхни Величества Царьтъ и Царицата, придружени отъ князь Кирилъ и м-ръ председателя г. Мушановъ, заминаха съ специаленъ влакъ за Бѣлградъ, изпратени на гарата отъ много официални лица и Негово Високопреосвещенство Намѣстникъ-Председателя на Св. Синодъ Св. Видинския М-тъ Неофитъ и Н. Високопреосвещенство Св. Софийския Стефанъ. По всички югославянски спирки и гари до Бѣлградъ Тѣхни Величества сж били възторжено приветствувани отъ населението въ Югославия. Величествено е било посрещането на Бѣлградската гара, кждето Царь Борисъ и Кралъ Александъръ се прегърнали и цѣлунали. Сжщия денъ въ 6 часа вечерьта югославянскитѣ владетели сж дали голѣма гала вечеря въ честь на българската владетелска двойка. На вечерята сж присѣствували много официални лица. Двамата владетели произнесли речи.

Пръвъ произнесълъ речъ югославянскиятъ кралъ Александъръ. Въ речьта си, обръщайки се къмъ царь Борисъ, кралъ Александъръ подчерталъ дълбокото си убеждение, че само политиката на миръ и приятелство може да бжде истинска гаранция за по-доброто бждеще на двата народа. Въ лицето на Царь Борисъ Кралъ Александъръ вижда голѣмъ радетель на мира и приятелството между двата народа, могщъ факторъ за тѣхното осжществяване.

Въ отговора си Царь Борисъ сжщо подчерталъ, че само приятелството, разбирателството и затвърдяването на добри отношения между двата народа сж залогъ за щастливи бжднини на България и Югославия. Царь Борисъ подканилъ кралъ Александъръ да работятъ дружнo въ духа на тази политика, отговаряйки по тоя начинъ на желанията на двата народа.

Речитѣ на двамата владетели направиха дълбоко впечатление съ искреното желание за разбирателство и приятелство, съ което бѣ пропита всѣка дума.

Въ понеделникъ двамата владѣтели сж били на ловъ въ ловния паркъ на Кралъ Александъръ близо до Бѣлградъ, като сж използвали случая да размѣнятъ мисли за сближението на двата народи.

Въ вториикъ, 12 т. м., сж се водили само политически разговори между двамата владетели, отъ една страна, и г. Мушановъ и м-ръ-председателя на Югославия г. Сршкичъ и м-ра на външнитѣ работи г. Йевличъ, отъ друга. Г. Мушановъ е билъ приетъ на едно-часова аудиенция отъ Краля, а Царь Борисъ е приелъ на аудиенция г. Сршкичъ. Сжщиятъ денъ Царь Борисъ е положилъ вѣнецъ на гроба на незнайния войнъ.

Въ срѣда, на 13 т. м., въ 11 и половина часа вечерьта Тѣхни Величества се завърнаха отъ Бѣлградъ.

Министерскиятъ съветъ е отпусналъ на много гладуващи селища въ страната безплатно голѣмо количество пшеница.

Ромъния. Речьта на Мигрополитъ Стефанъ въ ромънската църква въ София е направила отлично впечатление въ Букурещъ. Вестницитѣ изказватъ пожелание тази речъ да въздействува за създаване приятелски отношения между двата народа.

Франция. Цѣлиятъ парижки печатъ следи съ голѣмо внимание българо-югославянскитѣ манифестации. Всички вестници предаватъ съобщения отъ Бѣлградъ за блескавото посрѣщане на българската владетелска двойка и подчертаватъ голѣмото значение на събитията, като ги коментиратъ най-благоприятно.

I. У насъ

Закриване заседанията на Архиерейското събрание. На 12 т. м., въ вторникъ, Архиерейското събрание прие окончателно Проектууста на Българската православна църква и съ това привърши своята работа. То е изказало също така пожелания — Св. Синодъ да вземе мърки за издигане въ всѣко отношение на нашитѣ духовно-учебни заведения, за подбора на кандидатитѣ за свещеници, за повдигане на монашеския животъ въ манастиритѣ, за издаване на религиозно-просвѣтна книжнина и пр.

Накрай Негово Високопреосвещенство св. Видинскиятъ митрополитъ г. Неофитъ, Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ и Председателъ на Архиерейското събрание, се е обърналъ къмъ членоветѣ на събранието съ речъ, въ която, следъ като е изтъкналъ, че съ новия Проектууставъ Църквата се слобива съ нови институти, които бързо и закономерно ще засилятъ нейния благодатенъ, просвѣтно-благодотворителенъ и правенъ животъ, че Св. Синодъ ще направи всичко възможно отъ своя страна Проектууставътъ да стане частъ по-скоро законъ, изказалъ имъ е вседушевна благодарностъ за голѣмитѣ усилия и светителската мждростъ, които сж проявили при обсъждане и окончателно редактиране на новия Проектууставъ.

Министърътъ на Земледѣлието при Намѣстникъ-Председателя на Св. Синодъ. На 12 т. м. министърътъ на Земледѣлието г. К. Муравиевъ посети Негово Високопреосвещенство св. Видинския митрополитъ г. Неофитъ, Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ.

Заминали митрополити. Вчера отпътуваха за престолнитѣ си градове членоветѣ на Архиерейското събрание Тѣхни Високи Преосвещенства митрополититѣ св. Търновскиятъ г. Филипъ, св. Ст. Загорскиятъ г. Павелъ, св. Доростолскиятъ и Червенски г. Михаилъ и св. Врачанскиятъ г. Паисий.

Преди 10 дена отпътува също за престолния си градъ и Негово Високопреосвещенство св. Пловдивскиятъ митрополитъ г. Максимъ.

Панихида. Миналата недѣля, на 10 т. м., въ Синодалния параклисъ „Св. Царь Борисъ“, следъ Божествената Литургия, по случай годишнината отъ блажената кончина на блаженопочиналитѣ митрополити Козма Дебърски и Иларионъ Неврокопски и блаженопочиналия епископъ Никодимъ Тивериополски, бѣ отслужена панихида отъ Негово Високопреосвещенство св. Видинския митрополитъ г. Неофитъ, Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ, въ съслужение съ Н. В. Преосвещенство св. Сливенския митрополитъ г. Иларионъ и Тѣхни Преосвещенства епископитѣ св. Стобийския Борисъ и св. Знеполския Софроний.

Архиерейска служба въ ромънската легационна църква. По покана на ромънския пълномощенъ министъръ, въ недѣля, на 10 т. м., по случай 10-го-

дишнината отъ освещаването на ромънската легационна църква въ столицата, бѣ отслужена въ сжшата църква Божествена Литургия отъ Негово Високопреосвещенство св. Софийския митрополитъ г. Стефанъ, въ съслужение съ Тѣхни Високи Преподобия Архимандрититѣ Иосифъ и Кирилъ, Протоиерей Петъръ Сомлевъ и ромънския свещеникъ Рунку Полеску. Присъжествуваха ромънскиятъ пълномощенъ министъръ г. Стойка, персоналетъ на ромънската и сръбска легации и много народъ.

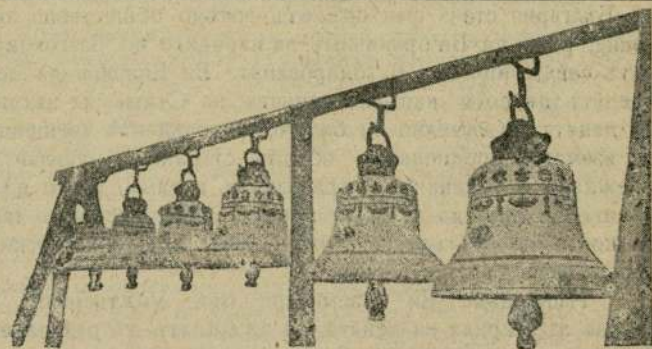
† **Марко Константиновъ.** На 11 т. м. почина въ столицата на 82-годишна възраст, следъ дълго боледуване, Марко Константиновъ, баща на Н. В. Преподобие Архимандритъ Кирилъ, началникъ на Култ.-просвѣтното отдѣление при Св. Синодъ. Опелото се извърши въ църквата „Св. Недѣля“ отъ Негово Преосвещенство св. Стобийския епископъ Борисъ въ съслужение съ Т. В. Преподобия Архимандрититѣ Иосифъ и Кирилъ и много свещеници и дякони. Богъ да го прости! Вѣчна му паметъ!

II Въ чужбина.

Франция. Архиепископъ Вениаминъ заявява въ „Православие“, № 11, 1933 г., че учението на протоиерей С. Булгаковъ за „София, Премждростъ Божия“ е лъжеучение и ересь. То не е изводъ отъ църковно-благодатното църковно учение, и като такова е духовно вредно. *София*, съгласно 1 Кор. 1:24 е Синъ Божи, а не Духъ Св. Учението на прот. Булгаковъ нѣма корени въ миналото на Църквата и поради това ще „изгори“, а авторътъ му „ще бжде ошетенъ“ (1 Кор. III:15).

Гърция. „Екклесиа“ съобщава, че американката Зила Ванъ Лоу ще учреди въ паметъ на покойния ѝ съругъ премия, като Нобеловата, която да се дава на учащитѣ се за най-доброто съчинение по въпроса за сближението на народитѣ чрезъ религията.

— „Гласникъ“ дава голѣма извадка отъ статията на г. А. Кавдански за „Религията и интелигенцията“, помѣстена въ в. „Пастирско дѣло“.

Камбани съ опредѣлени тонове работи

Благо Ив. Велегановъ -- Пловдивъ,

ул. „Абаджийска“ № 30.

УДОСТОВѢРЕНИЕ.

Настоятелството на църквата „Св. В. М. Димитрий, въ с. Кара-бурунъ, дава настоящето на Благо Ив. Велегановъ отъ гр. Пловдивъ, въ увѣрzenie на това, че той достави на църквата ни 3 камбани съ ясни и мелодични гласове: до фа и ла.

Предс. Свещ. Петко Петровъ
5 декември 1933 год.